

Sygn. akt III AUa 507/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jerzy Andrzejewski
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSA Daria Stanek
Protokolant:	Angelika Judka

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2012 r. w Gdańsku

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o odsetki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 31 października 2011 r., sygn. akt VIII U 873/11

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 507/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lutego 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., powołując się na art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), odmówił ustalenia J. K. prawa do odsetek w związku z opóźnieniem w wypłacie emerytury wskazując, że Sąd Ubezpieczeń Społecznych w wyroku z dnia 24 listopada 2010 r. nie orzekł o odsetkach, a zatem Zakład był obowiązany wydać decyzję w ciągu 30 dni od daty wpływu prawomocnego wyroku.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. K. zarzucając jej sprzeczność poczynionych ustaleń ze stanem faktycznym i obowiązującymi przepisami oraz domagając się jej zmiany w całości i orzeczenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz odwołującego się ustawowych odsetek od zaległej emerytury za okres od dnia 01 listopada 2008 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. od kwoty 27.902,00 zł. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż odsetki od emerytury

winy być naliczane, gdyż przyznanie świadczenia w nieprawidłowej wysokości nastąpiło z winy organu rentowego, który dysponował dowodami pozwalającymi na ustalenie stażu pracy w prawidłowej wysokości.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 31 października 2011 r. w sprawie VIII U 873/11 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku:

I. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 18 lutego 2011 r. i ustalił J. K. prawo do odsetek ustawowych, wyliczonych od należności głównej, w wysokości świadczenia emerytalnego naliczonego decyzją organu rentowego z dnia 03 stycznia 2011 r., poczynając od dnia 25 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty

II. w pozostałej części oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

W dniu 31 października 2008 r. J. K. złożył do ZUS wniosek o przyznanie mu emerytury.

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zawiesił postępowanie w sprawie wniosku o emeryturę J. K., z uwagi na postępowanie toczące się przed Sądem Rejonowym w Kartuzach o sprostowanie świadectwa pracy ubezpieczonego.

Wyrokiem z dnia 27 maja 2009 r. Sąd Rejonowy w Kartuzach sprostował świadectwo pracy powoda J. K. wydane przez Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w K. w ten sposób, że świadectwo to w pkt 2 i 3 otrzymało następujące brzmienie:

I. stwierdza się, że J. K., imiona rodziców J., Z., urodzony (...) w Z. był zatrudniony w:

- 1). (...) w K. ul. (...) od dnia 01 maja 1958 r. do dnia 30 kwietnia 1959 r.;
- 2). (...) w K. ul. (...) od dnia 01 kwietnia 1958 r. do dnia 31 lipca 1959 r.;
- 3). (...) w K. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1967 r. do dnia 31 grudnia 1974 r.;
- 4). (...) w K. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1975 r. do dnia 31 grudnia 1975 r.;
- 5). (...) w K.ul. (...) od dnia 01 stycznia 1976 r. do dnia 31 października 1976 r.;
- 6). (...) w K.ul. (...)od dnia 01 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1976 r.;
- 7). (...) w K.ul. (...)od dnia 01 stycznia 1977 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.;
- 8). Wojewódzkiej (...) w G. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1990 r. do dnia 31 grudnia 1990 r.;
- 9). Wojewódzkiej (...) w G. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1991 r. do dnia 30 czerwca 1991 r.;
- 10). Wojewódzkiej (...) w G. ul. (...) od dnia 01 lipca 1991 r. do dnia 31 grudnia 1991 r.;
- 11). Wojewódzkiej (...) w G. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1992 r. do dnia 30 czerwca 1992 r.;
- 12). (...) w K. ul. (...) od dnia 01 stycznia 1999 r. do dnia 31 października 2008 r.

w wymiarze: Ad. 1) pełen etat. Ad. 2) pełen etat. Ad. 3) 2 godziny dziennie. Ad 4) 12 godzin tygodniowo Ad 5) 18 godzin tygodniowo Ad 6) 42 godzin tygodniowo Ad 7) 46 godzin tygodniowo Ad 8) 44,5 godzin miesięcznie Ad 9) 44,5 godzin

miesięcznie Ad 10) 44,5 godzin miesięcznie Ad 11) 44,5 godzin miesięcznie Ad 12) pełen etat. Apelację od powyższego wyroku złożył ubezpieczony.

Pismem z dnia 09 lipca 2009 r. J. K. wniósł o podjęcie zawieszzonego postępowania w sprawie o prawo do emerytury.

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2009 r. ZUS postanowił wszcząć zawieszzone postępowanie.

Decyzją z dnia 20 lipca 2009 r. organ rentowy ustalił ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 01 listopada 2008 r. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 25 lat, 6 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych, tj. okres zatrudnienia od dnia 01 stycznia 1967 roku do dnia 15 lipca 1975 r. oraz od dnia 15 listopada 1991 r. do dnia 31 października 2008 roku.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, wnosząc o uwzględnienie ponad 50 letniego stażu pracy od dnia 01 maja 1958 r. do dnia 31 października 2008 r.

Wyrokiem z dnia 08 września 2009 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w punkcie I wyroku dokonał sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej popełnionej w sentencji wyroku Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 27 maja 2009 r.: a) w punkcie I ppkt 1 poz. 1 przez zastąpienie zwrotu „ od maja 1958 r. do 30 kwietnia 1959 r.” zwrotem „od 1 maja 1958 r. do 31 marca 1959 r.” b) w pkt I ppkt. 1 poz. 2 przez zastąpienie zwrotu „od 1 kwietnia 1958 r. do 31 lipca 1959 r.” zwrotem od „1 kwietnia 1959 r. do 30 lipca 1959 r.”. W punkcie II wyroku Sąd oddalił apelację.

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zmienił decyzję organu rentowego z dnia 20 lipca 2009 r. i zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy okresy zatrudnienia: od dnia 01 maja 1958 r. do dnia 31 marca 1959 r., od dnia 01 kwietnia 1959 r. do dnia 30 lipca 1959 r., od dnia 01 sierpnia 1959 r. do dnia 31 grudnia 1966 r., od dnia 16 lipca 1975 r. do dnia 31 października 1976 r., od dnia 01 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1976 r., od dnia 01 stycznia 1977 r. do dnia 31 grudnia 1990 r., od dnia 01 stycznia 1991 r. do dnia 30 czerwca 1991 r., od dnia 01 lipca 1991 r. do dnia 14 listopada 1991 r. W pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie. Powyższy wyrok wpłynął do organu rentowego w dniu 03 grudnia 2010 r.

W związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 24 listopada 2010 r. organ rentowy przyznał i przeliczył wnioskodawcy decyzją z dnia 03 stycznia 2011 r. emeryturę od dnia 01 listopada 2008 r. Do ustalenia wysokości emerytury przyjęto 50 lat, 6 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych. Należność za okres od dnia 01 listopada 2008 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. wyniosła 31.006,00 zł brutto. Termin płatności emerytury został wyznaczony na 25 dzień każdego miesiąca.

Decyzją z dnia 18 lutego 2011 r., zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wypłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie emerytury. Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie niekwestionowanych przez żadną ze stron dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Sąd ten przeprowadził też dowód z akt sprawy IV P 506/08 oraz XV Pa 172/09. W konsekwencji uznał, iż odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie jedynie częściowo.

Sąd Okręgowy wskazał, że ogólną normą regulującą zasady i zakres odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za opóźnienie w ustalaniu i wypłacie świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 136, poz. 887 ze zm.). Zgodnie z nim Zakład Ubezpieczeń Społecznych w przypadku opóźnienia w wydaniu decyzji ustalających prawa do świadczeń lub niewypłacenia świadczeń zobowiązany jest do wypłaty odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to sytuacji, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Odpowiedzialność ZUS za opóźnienia kształtuje się zatem na zasadzie winy i jest

ona wyłączona w każdym przypadku, gdy przyczyna opóźnienia powstała niezależnie od zachowania ZUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r. w sprawie II UK 214/02, publik. OSNP z 2004 roku, z. 5, poz. 89).

Najczęściej odpowiedzialność tę wywołują błędy w wykładni lub zastosowaniu przepisów przez organ rentowy oraz dokonywanie błędnych ustaleń faktycznych. Nadto, w orzecznictwie wskazuje się również określenie „okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności” jest bardziej zbliżone znaczeniowo do używanego w przepisach pojęcia „przyczyn niezależnych” od danego podmiotu, co oznacza, że organ rentowy jest zobowiązany do uiszczenia odsetek od należności głównej zarówno wtedy, gdy można przypisać mu winę w zaistniałym uchybieniu terminowi do ustalenia prawa lub wypłaty świadczenia, jak i wtedy, gdy opóźnienie jest konsekwencją zdarzeń od niego zależnych, choć niezawinionych (por. wyroki S.N.: z dnia 07 października 2004 r. w sprawie II UK 485/03, publik. OSNP 2005 nr 10, poz. 147 i z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie I UK 345/08, publik. LEX nr 551000).

Regulacja ta z uwagi na swoje usytuowanie w systemie prawa ubezpieczeń społecznych ma zastosowanie do wszystkich świadczeń wypłacanych przez ZUS, o ile nie wyłączają jej przepisy szczególne.

Drugą obok winy przesłanką zaktualizowania się obowiązku wypłaty odsetek, o których mowa w art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest przekroczenie ustawowych terminów wypłacania świadczeń przez ZUS. Jej stwierdzenie wymaga sięgnięcia do regulacji odnoszącej się do poszczególnych rodzajów świadczeń. Zasady wypłaty świadczeń emerytalno - rentowych są regulowane ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 39, poz. 353 ze zm.)

Stosownie do treści art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego Z ust. 2 wynika, że jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1. Z kolei w ust. 3 wskazuje się, że jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów.

Zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z dnia 12 lutego 1999 r.) odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń.

W ocenie Sądu I instancji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu emerytury. Sąd ten wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie był stroną postępowania toczącego się z powództwa J. K. przeciwko (...) w K. o sprostowanie świadectwa pracy. W momencie wydania przez Zakład decyzji z dnia 20 lipca 2009 r. w sprawie prawa do emerytury postępowanie w sprawie o sprostowanie świadectwa pracy nie było prawomocnie zakończone.

Sąd Okręgowy wskazał również, że organ rentowy nie dysponował wówczas środkami dowodowymi potwierdzającymi zatrudnienie ubezpieczonego w okresie od dnia 01 maja 1958 r. do dnia 31 grudnia 1966 r. Sąd ten podniósł, że z § 21 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) wynika, że środkiem dowodowym,

stwierdzającym okresy zatrudnienia, są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia.

Podkreślił, że gdy chodzi o okres zatrudnienia od dnia 16 lipca 1975 r. do dnia 14 listopada 1991 r., to ubezpieczony nie przedstawił dokumentów potwierdzających jego zatrudnienie w oryginale, a jedynie kserokopię umów o pracę. Z umów tych nie wynikało, w którym momencie następowało rozwiązanie stosunku pracy, a więc nie można było na ich podstawie określić stażu pracy ubezpieczonego. Nadto, z § 28 cytowanego rozporządzenia wynika, że dowody z dokumentów dotyczących zatrudnienia i zarobków oraz pisemne zeznania świadków powinny być dołączone do wniosku w oryginale. Sąd I instancji stwierdził również, że organ rentowy słusznie nie uznał za wiarygodne świadectwa pracy z dnia 30 października 2008 r., skoro zostało ono zakwestionowane przez ubezpieczonego oraz nie zawierało, co do niektórych okresów zatrudnienia, danych o zakończeniu umowy. Sąd ten uznał więc, że nie można zarzucić temu organowi, iż w związku z wydaniem decyzji z dnia 20 lipca 2009 r. ponosi on odpowiedzialność za przyznanie świadczenia w zaniżonej wysokości.

Brak jest również podstaw do ustalenia momentu, od którego Zakład znajdował się w posiadaniu wyroków wydanych w sprawach: IV P 506/08 oraz XV Pa 172/09. Jedynie po zapoznaniu się z treścią tych wyroków organ rentowy mógł uznać sporne okresu zatrudnienia, będąc związany sentencją prawomocnych orzeczeń sądu. W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że po stronie tego organu nie występują okoliczności uzasadniające jego odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu emerytury.

Sąd ten przyznał ubezpieczonemu odsetki z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia od dnia 25 grudnia 2010 r., jako dnia następującego po upływie 30 dni od daty wyroku z dnia 24 listopada 2010 r., w którym prawomocnie rozstrzygnięto o prawie do emerytury. Ustalił termin wypłaty świadczenia, mając na względzie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie III UA 1/04, zgodnie z którym jeżeli ustalenie stażu pracy w szczególnych warunkach, stanowiącego przesłankę nabycia prawa do świadczenia, następuje w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych, to 30-dniowy termin określony w art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej, po upływie którego organ rentowy obowiązany jest do zapłaty odsetek, należy liczyć od daty wyroku sądu, którym prawomocnie ustalono prawo do tego świadczenia.

W konkluzji, mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny Sąd I instancji, działając na mocy art. 477 (14) § 2 k.p.c. w związku z cyt. wyżej przepisami orzekł, jak w punkcie I sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie, a więc co do żądania wypłaty odsetek za okres od dnia 01 listopada 2008 r. do dnia 24 grudnia 2010 r., Sąd ten uznając odwołanie za niezasadne, na podstawie art. 477 (14) § 1 k.p.c. w zw. z cytowanymi przepisami orzekł, jak w punkcie II sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł ZUS/O. w G. zarzucając temu orzeczeniu naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 118 ust. 1a i 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) poprzez przyznanie J. K. odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia od dnia 25 grudnia 2010 r.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowań: administracyjnego i sądowego-pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie, powołał treść przepisów art. 118 ust. 1 a i ust. 5 ustawy emerytalnej oraz wskazał, iż w ramach przysługujących kompetencji nie miał możliwości przyznania i wypłacenia J. K. emerytury wcześniej, niż decyzją z dnia 03 stycznia 2011 r., wykonującą prawomocny wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie XV U 3962/09, rozstrzygający o prawie ubezpieczonego do emerytury.

Apelujący podniósł, że takie same stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie I UK 345/08, publik. OSNP 2010/23-24/293 oraz Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 06 maja 2008 r. w sprawie III AUa 1164/07.

W konkluzji apelacji organ rentowy wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej punktu I, tj. o oddalenie odwołania.

W piśmie procesowym z dnia 13 grudnia 2011 r., w uzupełnieniu braków formalnych apelacji, organ rentowy podał kwotę 320,26 zł jako wartość przedmiotu zaskarżenia.

Pismem procesowym z dnia 30 grudnia 2011 r. J. K. wniósł odpowiedź na apelację ZUS/O. w G., w którym zakwestionował stanowisko apelującego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zasługiwała na uwzględnienie w sposób skutkujący zmianą zaskarżonego wyroku w pkt I i oddaleniem odwołania.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na kwestii, czy zostały spełnione, wynikające z treści art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową), przesłanki wypłaty przez organ rentowy odsetek ustawowych od świadczenia emerytalnego J. K. w wysokości przyznanej mu w decyzji tego organu z dnia 03 stycznia 2011 r. (k. 288-289 akt ZUS), wykonującej prawomocny wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie XV U 3962/09 (k. 249-251 akt ZUS).

W myśl art. 85 ust. 1 ustawy systemowej organ rentowy jest obowiązany do wypłaty ustawowych odsetek określonych w przepisach prawa cywilnego, jeżeli w terminie przewidzianym w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów lub umów międzynarodowych nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia. Nie dotyczy to sytuacji, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które ZUS nie ponosi odpowiedzialności.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy systemowej pozostaje w bezpośrednim związku z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną) zgodnie, z którym organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Poczynając od dnia 01 lipca 2004 r. uzupełnieniem treści art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej jest art. 118 ust. 1 lit. a ustawy emerytalnej, który w brzmieniu, obowiązującym od dnia 31 marca 2009 r. w zdaniu 1 stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Podkreślenia wymagało, że apelujący wiąże podniesiony zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 118 ust. 1 lit. a ustawy emerytalnej z przyjęciem przez Sąd Okręgowy, że stanowiony przez art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej 30 dniowy termin do wydania decyzji w sprawie prawa do świadczenia lub jego wysokości liczyć należy od daty wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie XV U 3962/09 (apelacja k. 51-53 akt sprawy).

Sąd Apelacyjny zauważył, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji powołał się na stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie III UA 1/04, publik. LEX nr 122354, zgodnie z którym jeżeli ustalenie stażu pracy w szczególnych warunkach, stanowiącego przesłankę nabycia prawa do świadczenia, następuje w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych, to 30-dniowy termin określony w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity

tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), po upływie którego organ rentowy obowiązany jest do zapłaty odsetek, należy liczyć od daty wyroku sądu, którym prawomocnie ustalono prawo do świadczenia (uzasadnienie zaskarżonego wyroku k. 45-49 akt sprawy).

Uwagze Sądu Okręgowego uszedł jednak fakt, że wskazane orzeczenie Sądu Najwyższego zapadło w odmiennym stanie prawnym – zanim na podstawie art. 1 pkt 27 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264) w art. 118 po ust. 1 dodano ust. 1 lit. a w brzmieniu „1a W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego”.

Na mocy przepisów ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 42, poz. 338) od dnia 01 kwietnia 2009 r. przepisowi art. 118 ust. 1 lit. a ustawy emerytalnej nadano zaś brzmienie obowiązujące do chwili obecnej.

Ponieważ organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w przedmiocie wysokości świadczenia emerytalnego J. K. – ustalenie tej okoliczności nastąpiło bowiem dopiero na etapie toczącego się postępowania sądowego-odwoławczego w sprawie XV U 3962/09, po prawomocnym zakończeniu postępowania o sprostowanie świadectwa pracy wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 08 września 2009 r. w sprawie XV Pa 172/09 (k. 290 akt sprawy XV Pa 172/09), a zatem stosownie do treści art. 118 ust. 1 lit. a ustawy emerytalnej, za dzień wyjaśnienia tej okoliczności uznać należy dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, a nie datę jego wydania, jak błędnie przyjął Sąd I instancji.

Z treści prezentaty widniejącej na odpisie wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie XV U 3962/09 (k. 249-251 akt ZUS) wynika, że wpłynął on do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. w dniu 03 grudnia 2010 r. i od dnia następującego po tym dniu liczyć należy 30 dniowy termin do wydania decyzji w przedmiocie wysokości emerytury wnioskodawcy.

Za zasadny uznać zatem należy podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 118 ust. 1 lit. a ustawy emerytalnej, poprzez przyjęcie za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w przedmiocie wysokości emerytury J. K. dnia wydania prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni w sprawie XV U 3962/09.

Za bezprzedmiotowy uznać z kolei należało zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 118 ust. 5 ustawy emerytalnej, ponieważ przepis ten odnosi się do wypłaty świadczenia wynikającej z decyzji, o której mowa w ust. 4, tj. decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, podczas gdy w niniejszej sprawie wypłata świadczenia emerytalnego wnioskodawcy nie wynika z takiej decyzji.

Ponieważ organ rentowy wydał decyzję w przedmiocie wysokości emerytury wnioskodawcy w terminie 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w rozumieniu art. 118 ust. 1 lit. a zd. 1 ustawy emerytalnej, tj. od dnia wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (odpisu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie XV U 3962/09), a zatem zachował termin z art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej i zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy systemowej a contrario nie ma obowiązku wypłaty odsetek od tego świadczenia (por. wyrok S.N. z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie I UK 345/08, publik. LEX nr 653437).

Stosownie do treści art. 386 § 1 k.p.c. w razie uwzględnienia apelacji sąd drugiej instancji zmienia zaskarżony wyrok i orzeka, co do istoty sprawy.

Mając na względzie powyższe, działając na mocy art. 386 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji wyroku.